

RESÜMEE

Regisseur Stefan Nolte baut auf die Intelligenz seines Publikums. Die Hauptrolle in der sehr gelungenen Inszenierung von Bertolt Brechts »Der kaukasische Kreidekreis« wurde mit Schauspielerin Heidi Züger super besetzt. In Zeiten, in denen die Grenzen der Nächstenliebe sozusagen ausgetestet werden, und in denen manch einer zu befürchten scheint, dass eine solche Nächstenliebe in gesellschaftliche Selbstzerstörung münden würde, ist das epische Theaterstück von Bertolt Brecht über die gutherzige Grusche nichts weniger als angebracht und in dieser Version ein großer Erfolg für das Schleswig-Holsteinische Landestheater als zweite Premiere innerhalb der angehenden Saison.

Den skrabede scenografi i »Den kaukasiske kridtcirkel« har sin virkning og matcher Brechts episke teaterform. Fra venstre er det Heidi Züger, Christian Hellrigl, Manja Haueis, Uwe Kramer og Beatrice Boca. Liggende ses René Rollin.

Varme midt i kaos

Instruktøren har tiltro til sit publikums intelligens, og hovedrollen er besat med den rigtige skuespiller i Landestheaters fine version af Bertolt Brechts »Den kaukasiske kridtcirkel«.

ANMELDELSE

Hans Christian Davidsen

hcd@fla.de

Slesvig. »Den kaukasiske kridtcirkel« er Bertolt Brechts fortælling om den barmhjertige samaritaner - krydret med Brechts pædagogiske moraler og i øvrigt et galleri af egoister, udbyttere, opportuniste og mennesker, der mangler mod.

Det er en folkelig fabel om den fattige kvinde Grusche, der under en krig i det kaukasiske land Georgien finder et spædbarn på sin vej. Hun nægter at lade den fremmede baby ligge og dø, men tager den med på sin flugt. Grusche er det gode menneske omgivet af en pøbel, hvor hun må gå meget ondt igennem for at beskytte barnet og beholde det. Ja, hun gifter sig endda på skrømt for barnets skyld og ender til sidst i en proces, da barnets biologiske mor kræver det tilbage. Den biologiske mor er en guvernørfrue, der under sin flugt blot lod barnet ligge på jorden for selv at kunne flygte i en fart.

I disse år afprøves grænserne for næstekærlighed i en grad, så nogle mener, at næstekærligheden kan blive selvdestruktiv. Det er derfor velanbragt at sætte Bertolt Brechts lærestykke op om den gode Grusche. Hun ender til sidst i den berømte kridtcirkeprøve, hvor hun og guvernørfruen - der begge gør krav på barnet - skal trække i hver sin ende af barnet for at få det ud af kridtcirklen. Den, der vinder, er ikke den, der holder fast i barnet, men den, der giver slip for ikke at sønderflå det.

Forestillingen kan alt for let slås i stykker, hvis ikke den rigtige kvindelige skuespiller spiller Grusche. Og hvis ikke instruktøren har tiltro til sit publikums intelligens og skærer de moralske budskaber ud i pap.

Landestheater har valgt Heidi Züger som Grusche, og hun er nærmest godheden og mildheden, men også naiviteten selv i denne rolle. Hun har ingen gennemtrængende stemme på scenen og udstråler på

Heidi Züger spiller hovedrollen som det gode menneske fra folkedybet. Hun er parat til at forsvare et hittebarn mod den truende adjutant spillet af Uwe Kramer. Fotos: Thore Nilsson

sin stille facon en person, der ikke ville gøre nogen noget ondt.

Samtidig går instruktøren Stefan Nolte på listefødder, og det er godt. Der er små moderniseringer i stykket, men de er ikke påtrængende.

Og Nolte holder iscenesættelsen i en reduceret form, der er Brechts episke teater tro. Publikum skal tænke og ikke lade sig rive med af følelser, og teatret foregiver slet ikke, at det er teater. Godt nok er nogle af virke-

midlerne stiliserede, men vi ved, at nogle vil fortælle en historie: Skuespillerne sidder for eksempel pænt på bænke ude i siderne og venter på, at det bliver deres tur til at spille. Yderst til venstre på scenen står musikeren Knarf Rellöm og fortolker Paul Dessaus musik, mens han indimellem med en tør diktation frembringer Brechts meget fortællende sprog.

Scenografien spiller godt med. Kasser på kasser fyldt med straffesager danner først en mur, men ender med at brase sammen, så alt er kaos og ruiner i det krigshærgede land. Lov og orden forsvinder. Retsløsheden får masser af plads. Men efter pausen bliver ordenen i scenografien genoprettet, og Uwe Kramer løfter fornemt rollen som den storskrævende dommer Azdak, der af mangel på bedre ophøjes til dommer og som netop på grund af manglende lov og moral skaber et tomrum, hvor han kan sætte menneskeligheden øverst. Gennemgående er der i opsætningen fine og jævnbrydige skuespillerpræstationer af René Rollin, Manja Haueis, Timon Schleheck samt de to debutanter på Landestheater Beatrice Boca og Christian Hellrigl, der fra denne sæson er tilknyttet teatret som henholdsvis gæsteskuspiller og fastansat.

Hjertevarme ender med at stå højere end klasse og uddannelse i denne vedkommende opsætning, der har respekt for Brecht, men også tager sagen i egne hænder.

»Der kaukasiske Kreidekreis« spiller til og med den 18. december på Landestheaters faste spillesteder på Rendsborg Teater, Slesvighus og Flensborg Teater samt i Husumhus, Erheiterung i Meldorf, Theater in der Stadthalle i Neumünster, Theater Itzehoe og Stadttheater Heide.

Schleswig-Holsteinisches Landestheater: Der kaukasiske Kreidekreis - af Bertolt Brecht med musik af Paul Dessau. Iscenesættelse: Stefan Nolte. Scenografi og kostume: Mechthild Feuerstein. Premiere i Slesvighus den 9. september.